

Lapinlahden Lukio ja Kuvataidelukio

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä, ylläpitämistä ja niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu yhteisössä. Opiskeluhoito toteutetaan enimmäkseen koko opiskelijayhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona.

1. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOITO

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimenpiteitä, joilla edistetään opiskelijoiden opiskelua, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskelu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Lukion opiskeluhoillon suunnittelusta, arvioinnista ja kehittämisestä vastaa yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä. Arviointia ja kehittämistyötä tehdään terveystutkimustulosten, THL:n kouluterveyskyselyjen, lukion suorittaman jokavuotisen arviointikyselyn, yleisten havaintojen sekä saadun palautteen perusteella. Ryhmän muodostavat rehtori, opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja, kuraattori, koulupsykologi, opettajien, opiskelijoiden, huoltajien ja mielenterveysneuvolan edustajat. Terveystiedon opettaja osallistuu yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään, jotta ryhmässä voidaan käydä läpi terveystiedon opetuksen ja terveysneuvonnan yhtymäkohdat. Ryhmän kutsuu koolle opinto-ohjaaja.

1.1. Opetus edistää opiskelijan hyvinvointia

Opiskelijan hyvinvointia tukee ennen kaikkea laadukas, hyvä ja yksilön huomioon ottava opetus, ohjaus ja arviointi. Opettaja tukee opiskelijaa löytämään omat vahvuutensa ja auttaa häntä vahvistamaan niitä. Tavoitteena on, että opettajat ovat helposti lähestyttäviä ja että opiskelijat pystyvät tarvittaessa keskustelemaan pulmatilanteissaan myös opettajille.

Koululla on järjestyssäännöt. Niiden tavoitteena on mahdollisimman miellyttävä ja turvallinen työympäristö ja hyvä yhteishenki kaikkien kesken. Kaikkia koulu ympäristössä työskenteleviä kohtaan käyttäydytään ystävällisesti ja kohteliaasti. Oppitunneille ja koulun tapahtumiin saavutaan ajoissa. Huolehditaan omalta osalta työrauhan säilymisestä oppitunneilla.

Koulun opetusmenetelmät tukevat ryhmäytymistä niin, että tunneilla on turvallista olla. Koulun ilmapiiri on suvaitseva ja turvallinen. Lukiossa kunnioitetaan erilaisia persoonia ja yksilöllisyyttä.

Opiskeluryhmät muodostuvat opiskelijoiden yksilöllisten valintojen pohjalta. Ensimmäisen vuoden opiskelijoilla on oman ryhmän ohjausryhmän kanssa yhteisiä oppitunteja osassa oppiaineita. Tutoropiskelijat pitävät tutustumisharjoituksia ensimmäisen vuoden opiskelijoille, jotta nämä oppisivat tuntemaan oman ryhmänsä opiskelijat.

Oppiaineiden sisällöt eri oppiaineissa tukevat opiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitaitojen kehittymistä. Kaikki lukion oppiaineet edistävät opiskelijan elämänhallintaa. Pakollisten kurssien lisäksi opiskelijoilla on mahdollista valita opiskeluohjelmaansa mm. valinnaisia liikunnan, terveystiedon, kuvataiteen ja psykologian kursseja sekä hyvinvointi- tai ihmissuhdekurssit.

Opintojen ja oppimisen etenemistä ja poissaoloja seurataan ja opiskelijaa ohjataan valintojen tekemisessä yksilöllisesti. Ryhmänohjaajat käyvät läpi jokaisen jakson jälkeen opintasuoritukset ja ns. ro-palaverissa ryhmänohjaaja pohtii rehtorin, opinto-ohjaajan sekä kanslian henkilöstön kanssa ongelmatilanteisiin tarvittavat toimenpiteet (esim tukiopetus).

Ensimmäisen vuoden opiskelijat tekevät NMI-lukiseulan. Jos opiskelijalla on havaittu lukemiseen, luetun ymmärtämiseen tai kirjoittamiseen liittyvä oppimisvaikeus, hänen opiskelunsa järjestetään yksilöllisen arviointi- ja opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskelijoilla on mahdollisuus myös erityisopettajan palveluihin. Oppimistilanteet ja kokeet järjestetään siten, että opiskelijalle annetaan lisäaikaa, mahdollisuus käyttää teknisiä apuvälineitä, hänelle järjestetään kokonaan tai osittain suullinen koe.

1.2. Yhteistyö ja osallisuus hyvinvointia lisäämässä

Koululle tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat opiskelijan huoltajat. Jokaiselle vanhemmalle on annettu tunnukset Wilma-ohjelmaan, jonka avulla he voivat seurata nuorensa opiskelua. Ryhmänohjaajat lähettävät Wilman kautta huoltajille kirjeet ensimmäisen ja toisen vuoden aikana kunkin opiskelijan opintojen etenemisestä. Huoltajille suunniteltuja ns. vanhempainiltoja on seuraavasti:

Lukioon hakevat: perehtyminen lukiossa opiskeluun ja lukujärjestyksen tekeminen

Ensimmäinen vuositaso: tutustuminen lukion oppiaineisiin ja toimintatapoihin

Toinen vuositaso: yo-kirjoitukset ja täysi-ikäisyyden mukanaan tuomat muutokset

Kolmas vuositaso: jatko-opinnot ja abivuoden aikataulut

Tutoropiskelijat perehdyttävät uusia opiskelijoita lukion käytänteisiin.

Lukion toimintaa esitellään yläkouluilla 8. ja 9. luokkien oppilaille. Oppilaat myös vierailevat lukiolla. Lukion edustajat kertovat lukio-opinnoista vanhemmille alueen 9. luokkien vanhempainilloissa. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot (esim. koulupäivään vaikuttavan sairauden tai erityisopetustarpeen osalta) opiskelijoista siirretään yläkouluilta lukioon, jotta opiskelu sujuisi heti alusta asti mahdollisimman hyvin.

Lukion toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat tutustuvat monin eri tavoin lukion jälkeiseen koulutukseen, jotta siirtymä korkea-asteelle sujuisi kivuttomasti.

Oppilaskuntatoiminta lisää opiskelijoiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sitä kautta koulun toimintaan.

Ryhmänohjaaja tapaa oman ryhmänsä opiskelijat kerran kuukaudessa. Ro-tuokiassa käsitellään tiedotettavien asioiden lisäksi lukuvuoden painopistealueisiin liittyviä teemoja ja käydään läpi esim. järjestyssäännöt, toimintamalli kiusaamistilanteissa ja kouluterveyskyselyn tulokset.

Kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi sekä ravitsemusterapeutti pitävät hyvinvointikurssin opiskelijoille. Yhteistyöhön osallistuu myös mielenterveysneuvola.

Kansalaisopisto, liikuntatoimi ja nuorisotoimi järjestävät nuorille harrasteinfon syyslukukauden alussa. Seurakuntien vapaa-ajantoiminnasta tiedotetaan koulun tiedotteessa.

Mielenterveysneuvolan työntekijät kertovat ensimmäisen vuoden opiskelijoille mielenterveyden edistämisestä ja selvittävät samalla mielenterveysneuvolan toimintaa.

Koulun opiskeluhuollon henkilökunta pitää säännöllisesti palavereja mielenterveysneuvolan työntekijöiden kanssa. Opiskeluhuollon henkilökunnalla on myös mahdollisuus nuorisopsykiatrian poliklinikan konsultaatioihin kerran kuukaudessa.

Jos opiskelija eroaa koulutuksesta, opinto-ohjaaja tai rehtori on yhteydessä etsivään nuorisotyöhön, te-palveluihin tai muihin toisen asteen oppilaitoksiin.

1.3 Koulun yhteiset tapahtumat

Juhlat

Koululla järjestettävät juhlat (joulujuhla, ylioppilasjuhlat) lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tuovat koulun arkeen juhlahetkiä.

Opettajat, oppilaskunta ja tutorit järjestävät yhdessä erilaisia teemapäiviä. Näillä tapahtumilla lisätään sitä, että opiskelijat tutustuvat toisiinsa muutenkin kuin opiskelun merkeissä.

Teemaviikot myös syventävät hyvinvointiin liittyvien asioiden käsittelyä oppituntien ulkopuolella.

1.4 Koulun muu toiminta hyvinvointia tukeva työ

Koulussa tarjotaan terveellinen koululounas.

Koulualue ja koulun tilaisuudet on savuttomia ja päihteettömiä.

Koulun tilat ovat lähes yhdessä tasossa, esteettömät, siistit, viihtyisät ja asianmukaiset. Koska koulu on kuvataidelukio, koulun käytävillä on paljon taidetta esillä. Taide lisää omalta osaltaan tilojen viihtyisyyttä ja esteettisyyttä. Taide-elämykset myös vaikuttavat hyvinvointiin.

Koulu järjestää tarpeen niin vaatiessa ryhmämuotoista toimintaa, joka tukee opiskelijoiden hyvinvointia. Tällaisia ryhmiä ovat esim. jännittäjäryhmä ja elämönhallintaryhmä. Kuraattori pitää oppitunnin hyvinvoinnista ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Kuraattori myös keskustelee Lapinlahdelle muualta muuttaneiden opiskelijoiden kanssa siitä, miten he ovat kotiutuneet Lapinlahdelle ja miten arki omassa asunnossa sujuu. Mielenterveysneuvolan työntekijät taas pohtivat ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa mielenterveyden edistämistä.

Tapaturmien ehkäisy ja ensiapu

Lukion opiskelijat ovat vakuutettuja koulutapaturman varalta (esim. liikuntatunnilla sattuvat henkilövahingot). Vakuutus kattaa sairauden hoitamisesta aiheutuneet kustannukset.

Vakuutus ei kata omaisuudelle (esim. vaatteet, silmälasit) sattuneita vahinkoja, vaan opiskelija vastaa niistä itse.

Koulussa suoritetaan terveydellisten olojen kartoitus, jossa voidaan puuttua tekijöihin, jotka voivat aiheuttaa tapaturmia.

Koulun kiinteistöhoitajan työhön kuuluu koulun tilojen hoito niin, ettei tapaturmia pääse tapahtumaan. (esim. liukkauden torjunta koulun pihalla).

Kuvataiteen ja fysiikka/ kemian opettajat laativat oman aineensa turvallisuusohjeistuksen, jotta tapaturmia ei tapahdu.

1.5 Suunnitelma kiusaamistilanteissa, väkivallalta ja häirinnältä suojaamiseksi sekä kriisitilanteissa

Suunnitelma on Lapinlahden Lukion ja Kuvataidelukion erillisessä kriisisuunnitelmassa.

2. YKSILÖLLINEN OPISKELIJAHUOLTOTYÖ

Yksilöllisen opiskeluhuollon tavoitteena on yksittäisen opiskelijan kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen sekä edistäminen ja mahdollisimman varhaisen tuen toteuttaminen. Yksilöllistä opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja tämän huoltajan kanssa. Itsenäistyvän nuoren kanta koulun yhteydenottoon huoltajiin otetaan enenevässä määrin huomioon. Yksilöllisen opiskeluhuollon toimintatavoista kerrotaan opiskelijoille opiskeluhuollon esittäytymistilaisuudessa sekä opinto-oppaassa. Vanhemmille asiasta tiedotetaan vanhempainilloissa ja rohkaistaan myös vanhempia ottamaan yhteyttä kouluun opiskelijan hyvinvointiin liittyvissä huolissa.

Yksilöllisen opiskeluhuollon jatkuvuuden järjestämisen vuoksi välttämättömät tiedot siirtyvät perusasteelta toiselle asteelle huoltajan luvalla.

Yksilöllinen opiskeluhoito perustuu vapaaehtoisuuteen.

2.1 Opiskeluhuollon kokonaistarve

THL:n toteuttaman kouluterveyskyselyn 2013 perusteella huolenaiheita ovat opiskelijoiden aamupalan ja hampaiden harjaamisen laiminlyöminen, vähäinen liikunta, unen puute, humalajuomisen ja huumekeoilun lisääntyminen. Opiskelijat kokevat niskahartiakipu ja päänsärkyä viikoittain. Erityisesti tytöt ovat koulu-uupuneita ja ahdistuneita.

Koululounas syödään kuitenkin entistä useammin ja ylipainoisia opiskelijoita on vähemmän kuin aiemmassa kyselyssä. Opiskelijat kokevat, että opiskeluhuollon palveluihin pääsee helpommin kuin ennen. Tosin koulupsykologin vastaanotolle pääsy koettiin vaikeammaksi.

2.2. Asiantuntijaryhmä

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013).

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano vaihtelee opiskelijan ja/tai hänen huoltajansa **kirjallisen suostumuksen** perusteella (Liite1). Yksittäisen opiskelijan asioita käsittelevän monialaisen asiantuntijaryhmän järjestäytymisestä ja sen tarjoamista palveluista laaditaan opiskeluhuollon kertomus (Liite 2).

Monialaisessa opiskeluhuoltoryhmässä käydään läpi mm. opiskelijan opiskeluvaikeuksia (arvosanat alenevat, kirjallinen tuottaminen vaikeaa, hylättyjä suorituksia), motivaatio-ongelmia, poissaoloihin liittyvää huolta (lisääntyvät poissaolot, jatkuvat myöhästymiset), asenteisiin tai itsetuntoon liittyviä asioista (en osaa, ”hällä-väliä” -käytös),

sosiaalisiin tilanteisiin liittyviä asioita (vetäytyy kaveripiiristä, ei halua osallistua ryhmiin, ristiriidat), mielenterveyden asioita (alakuloisuus, masentuneisuus) kiusaamiseen tai päihteiden käyttöön liittyviä asioita.

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoukseen voi osallistua lisäksi esim. etsivän nuorisotyön, mielenterveysneuvolan tai erikoissairaanhoidon henkilökuntaa. Asiantuntijaryhmä voi myös konsultoida em. tahoja. Jos huoli opiskelijan hyvinvoinnista on suuri ja opiskelija kieltäytyy hänelle tarjotusta tuesta, voidaan harkita tapauskohtaisesti lastensuojeluilmoituksen tekemistä.

2.3. Yksilölliset opiskeluhuollon palvelut

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon, psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013). Keskustelujen tuottaman arvion perusteella opiskelijalla on oikeus riittävään tukeen ja ohjaukseen hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvissä vaikeuksissa.

Jos oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva arvioi, että opiskelija tarvitsee psykologi- tai kuraattoripalveluja, hän voi yhdessä opiskelijan kanssa ottaa yhteyttä asiantuntijoihin.

Terveydenhoitaja ja koululääkäri

Terveydenhoitaja tapaa lukiolaiset terveystarkastuksen merkeissä vuosittain lukion ensimmäisenä, toisena ja kolmantena vuonna. Toisen vuoden opiskelijoilla on myös koululääkärintarkastus.

Terveydenhoitaja on tavattavissa lukiolla 2-3 päivänä viikossa, pääsääntöisesti maanantaisin, tiistaisin ja perjantaisin. Tarkempi aikataulu on Wilman viikkotiedotteessa. Terveydenhoitajaan on mahdollista olla yhteydessä puhelimitse, tekstiviestillä, sähköpostilla, Wilman kautta tai tulemalla vastaanotolle suoraan.

Koululääkäri on tavattavissa lukiolla 1-2 kertaa kuukaudessa. Koululääkäriin vastaanotolla voi käydä myös Matin ja Liisan koululla. Ajanvaraus koululääkärille tapahtuu terveydenhoitajan kautta.

Terveydenhoitaja osallistuu Hyvinvointikurssin (ELÄ1) opetukseen. Opiskelijoille tarjotaan vuosittain myös Jännitys hallintaan -ryhmä. Ryhmää ohjaa terveydenhoitaja työparin kanssa. Terveydenhoitaja on osa moniammattillista ja yhteisöllistä opiskeluhuoltoryhmää. Terveydenhoitaja ja terveystiedon opettaja käyvät läpi terveystiedon opetuksen ja terveystiedon yhteiset alueet.

Kuraattori

Kuraattori tapaa muualta Lapinlahdelle itsenäisesti asumaan muuttaneet nuoret kolme kertaa ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Kuraattori pitää ykkösille oppitunnin 2. jakson aikana aiheesta hyvinvointi. Hän on mukana ELÄ1-hyvinvointikurssin suunnittelussa ja toteutuksessa. Kuraattori osallistuu asiantuntijaryhmän työskentelyyn sekä ykkösten ja kakkosten vanhempainiltoihin. Opiskelijoiden yksilökohtaiset tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Psykologi

Psykologi osallistuu asiantuntijaryhmän työskentelyyn. Opiskelijoiden yksilökohtaiset tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Nuorten työryhmä

Lapinlahden kunnan mielenterveysneuvolassa toimii nuorten työryhmä. Lukion opiskelijat voivat itse hakeutua nuorten työryhmään psyykkisen oireilun vuoksi (masennus, ahdistus, jännittäminen yms).

2.1. Muu yksilöllinen tuki

Ryhmänohjaus

Opiskelijat on jaettu ohjausryhmiin. Ryhmänohjaaja käy yksilökeskustelun jokaisen ryhmänsä opiskelijan kanssa ensimmäisen syksyn aikana. Ryhmänohjaaja lähettää kirjeet Wilman kautta kunkin 1. ja 2. vuoden opiskelijan huoltajille, miten opiskelijan opinnot ovat sujuneet. Kirjeet lähetetään ykkösten huoltajille maaliskuun RO-tuokion jälkeen ja kakkosten huoltajille tammikuun RO-tuokion jälkeen.

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaaja keskustele muualta kuin Matin ja Liisan koulusta tulleiden opiskelijoiden kanssa heti koulun alettua. Toisen vuoden opiskelijat käyvät kaikki ohjauskeskustelussa.

Erityisopettaja

Erityisopettaja tekee yksilöllisen lukitestin lukiseulassa kiinni jääneille opiskelijoille ja käy opiskelijoiden kanssa läpi opiskelutekniikkaa.

Liite 1.

Lapinlahden Lukio ja Kuvataidelukio

**LUPA OPISKELIJAN ASIAN KÄSITTELEMISEEN MONIAMMATILLISEN ASiantuntijaryhmän
PALAVERISSA** (oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 1287/2013 19§)

Koulussamme kokoontuu moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jonka jäseniä voivat olla erityisopettaja, kuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja, koululääkäri, OPO, rehtori, opiskelijan aineenopettaja sekä ryhmänohjaaja. Kokoonpano vaihtelee tarpeen mukaan ja siihen voidaan kutsua mukaan myös muita asiantuntijoita huoltajan ja/tai opiskelijan luvalla.

Opiskelijan _____ asioita käsitellään _____.20_____

klo _____-_____.

Seuraavat henkilöt osallistuvat palaveriin:

☐ rehtori	_____
☐ kuraattori	_____
☐ terveydenhoitaja	_____
☐ aineenopettaja	_____
☐ psykologi	_____
☐ ryhmänohjaaja	_____
☐ koululääkäri	_____
☐ opinto-ohjaaja	_____
☐ erityisopettaja	_____
☐ muu, kuka	_____

Asiat, joiden vuoksi kokoonnutaan:

Paikka ja päivämäärä: _____ .20_____

Opiskelijan allekirjoitus ja nimenselvennys

tai huoltajan tai muun laillisen edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys

Opiskelijan asioista saa kertoa opiskelijan opettajille

kyllä

ei

Ilmoitus opiskeluhoollolle**Lapinlahden Lukio ja Kuvataidelukio**

Opiskelijahuollollisten asioiden käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai hänen huoltajansa suostumukseen (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 19§).

Kieltäydyn opiskeluhoollon palveluista.

_____. _____.20_____

Opiskelijan allekirjoitus ja nimenselvennys
tai huoltajan tai muun laillisen edustajan

allekirjoitus ja nimenselvennys

Liite 2

OPPILASHUOLTOKERTOMUS

pvm

Oppilaan nimi

sotu

Kotikunta

lähiosoite

postinumero

postitoimipaikka

puhelin

Huoltajan nimi

lähiosoite

postinumero

postitoimipaikka

puhelin

Huoltajan nimi

lähiosoite

postinumero

postitoimipaikka

puhelin

Kirjauksen tekijä

ammatti tai virka-asema

Vireillepanija

Asian aihe

Osallistujat ja heidän asemansa

Osallistuja

Osallistuja

Osallistuja

Osallistuja

Osallistuja

Osallistuja

Osallistuja

Oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, arviot, tutkimukset ja selvitykset

Toteutetut toimenpiteet, yhteistyö eri tahojen kanssa, aiemmat tukitoimet, nykyiset tukitoimet

Asian käsittely ryhmän kokouksessa

Tehdyt päätökset ja suunnitelma niiden toteuttamiseksi

Toteuttamisesta vastaavat tahot

Seurannasta vastaavat tahot

Tietojen luovutus: Mitä tietoja on luovutettu, kenelle, millä perusteella ja milloin